

KESKKONNAAMET

Kiskjakahjud ja ulukiseire

Tõnu Talvi

Keskkonnaamet

looduskaitse peaspetsialist

Kiskjakahjude hindamine ja tulemuste kasutamine

- Taust
- Meetod
- Rakendus

Taust

- looduskaitseliselt oluliste loomaliikide (hunt, pruunkaru, ilves, rändel olevad sookured, haned ja lagled, euroopa naarits, merikotkas, kalakotkas, hallhüljes, viigerhüljes) kahjustused hinnatakse ja menetletakse looduskaitseseaduse järgselt
- uluksõraliste (põder, punahirv, metskits, metssiga) kahjustused hinnatakse ja menetletakse jahiseaduse järgselt

Taust

- looma tekitatud kahju otsene hüvitamine kahjusaajale
- elanikkonna ja looduskaitsealiselt oluliste loomaliikide (hunt, pruunkaru, ilves) vaheliste suhete kujundamine
- sisend erinevatesse rakendustesse (põllumajandus /PLK/, ulukiseire, jahindus jm)

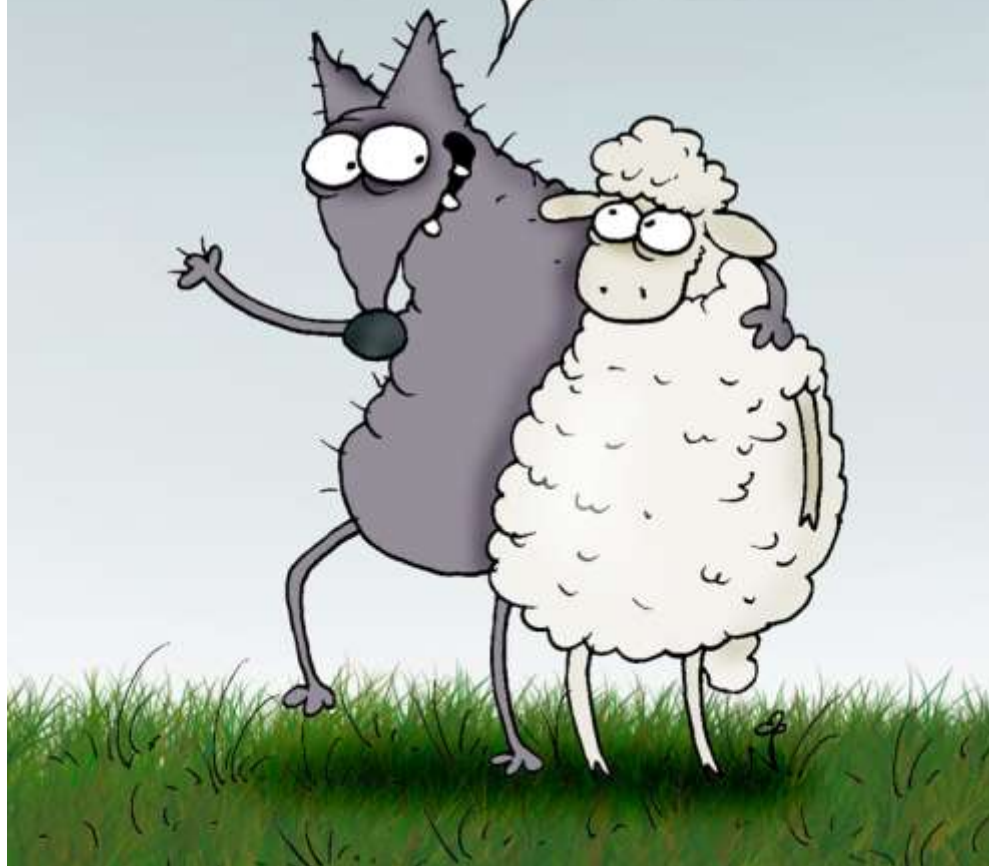
Taust

- ca 200 hunti, ca 400 ilvest ja 93 000 lammast
- ca 600 pruunkaru ja 40 000 mesilasperet (6000 mesinikku)
- 2015 hunt: 951 lammast, 8 kodukitse, 15 veist, 2 koera
- 2015 pruunkaru: 288 mesitaru, 10 lammast, 5 veist, 140 silorulli
- looduslikud tippkiskjad
- LoDi IV lisa (pruunkaru) ja V lisa (hunt, ilves) liigid

SEIREFOORUM 2016 Jahiulukid - elu, olu ja mõju

HUNDID SÖÖNUD, LAMBAD
TERVED! KUI MEIL, KAHEL
KARVASEL EI LASTA ABI-
ELLUDA, SIIS VÄHEMASTI
SEADUSTATAKSE MEIE KOOSELU.

Meetod

- Keskkonnaministri 10. septembri 2008. a määrusega nr 40 kehtestatud „Looma tekitatud kahju hindamise metoodika, kahju hüvitamise täpsustatud ulatus ja hüvitamise kord ning kahjustuste vältimise abinõudele tehtud kulutuste hüvitamise täpsustatud ulatus ja kord“
- hüvitatakse kuni 100% ulatuses, rändlindude kahju kuni 3200 € isik/aastas
- kahjustatud mesitaru, silopall, põllumajandus- või lemmikloom, põllumajanduskultuur
- kiskjakahjude taotlemisel kahjustatud objekti maksumuse kalkulatsioon, võimalusel lisada soetamise, taastamise, ravi või kahjustuse maksumust tõendava dokumendi koopia
- suurkiskjate puhul omavastutus 64 – 128 € aasta kohta
- vähese tähtsusega abi piirmäär - viimase 3 aasta jooksul 15000 €
- otsus suurkiskjate kahjustuse korral järgmise kalendriaasta 31. märtsiks, 6 kuu jooksul peale otsust hüvitamine

Meetod

- kahjustusest ja selle iseloomust kohene Keskkonnaameti teavitamine (suuliselt, telefoni, e-kirja teel)
- hoida sündmuskoht võimalikult puutumata, vajadusel võib ravida või hukata
- ameti töötaja tuleb esimesel võimalusel kahjustust hindama ja hindamisakti koostama. Akt saadetakse kahjusaajale.
- peale hindamisakti saamist võimalus 1 kuu (suurkiskjad) jooksul esitada Keskkonnaametile kahju hüvitamise kirjalik taotlus
- amet teeb kogu eelneva kalendriaasta kohta ühise otsuse aasta kolme esimese kuu jooksul
- www.keskkonnaamet.ee -> teenused -> looduskaitse -> looma/lindude tekitatud kahju -> taotluse vorm

Meetod

Meetod

Meetod

[illegible][illegible]

Meetod

Meetod

Meetod

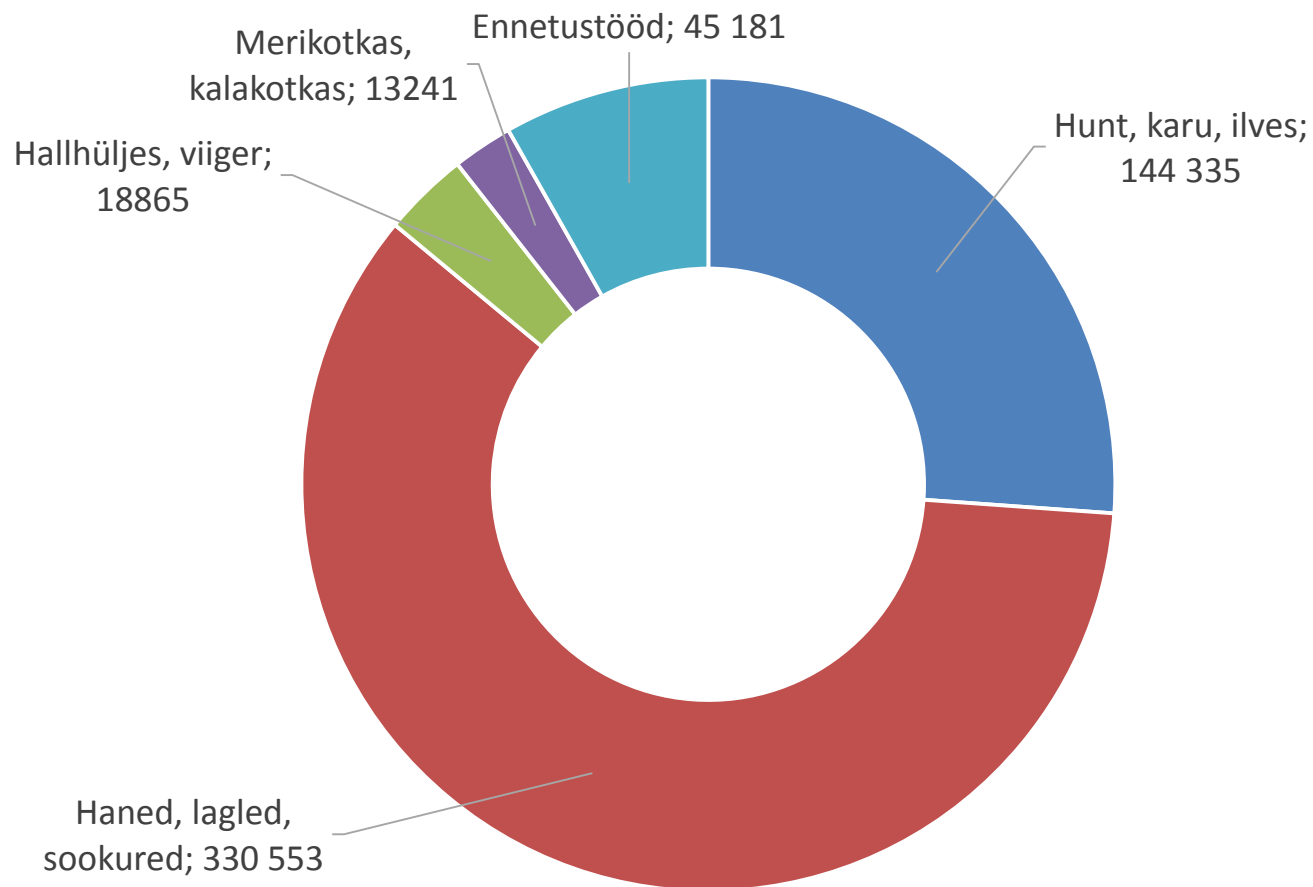

Meetod

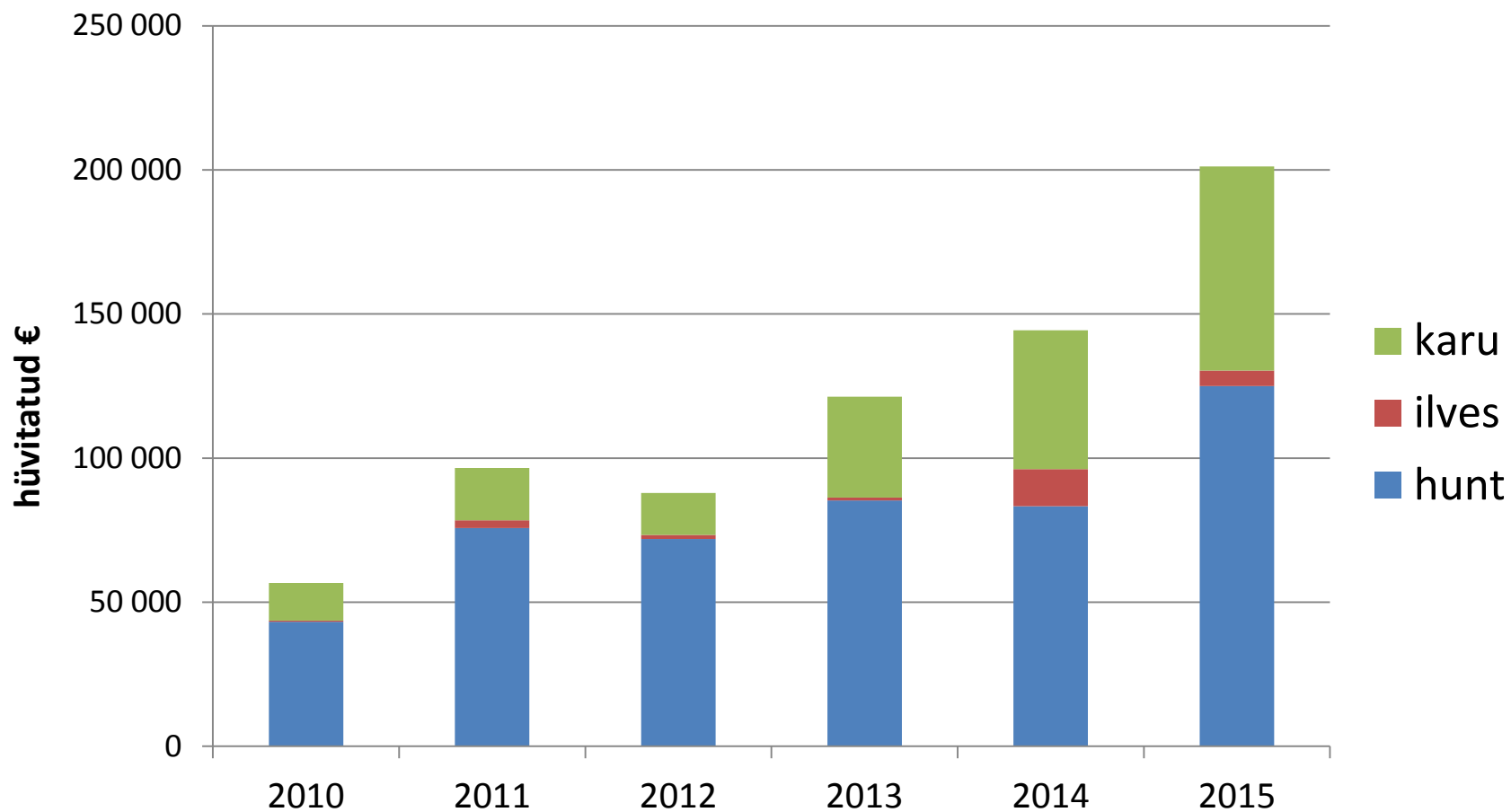

Rakendus

- 2015. aastal hüvitatud erinevate loomarühmade kahjustuste ja ennetustööde osakaalud ja summad €

Rakendus

Rakendus

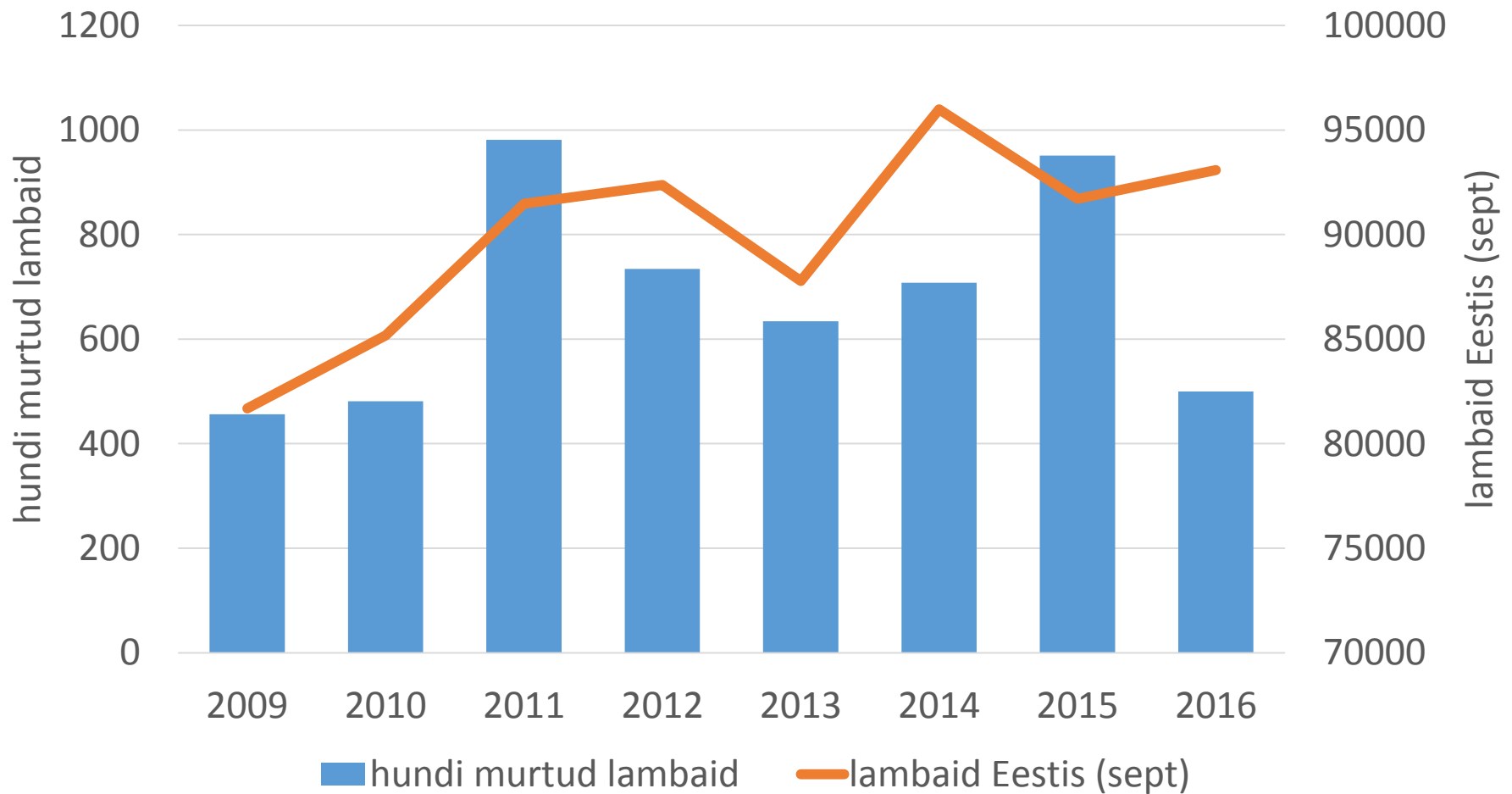

Rakendus

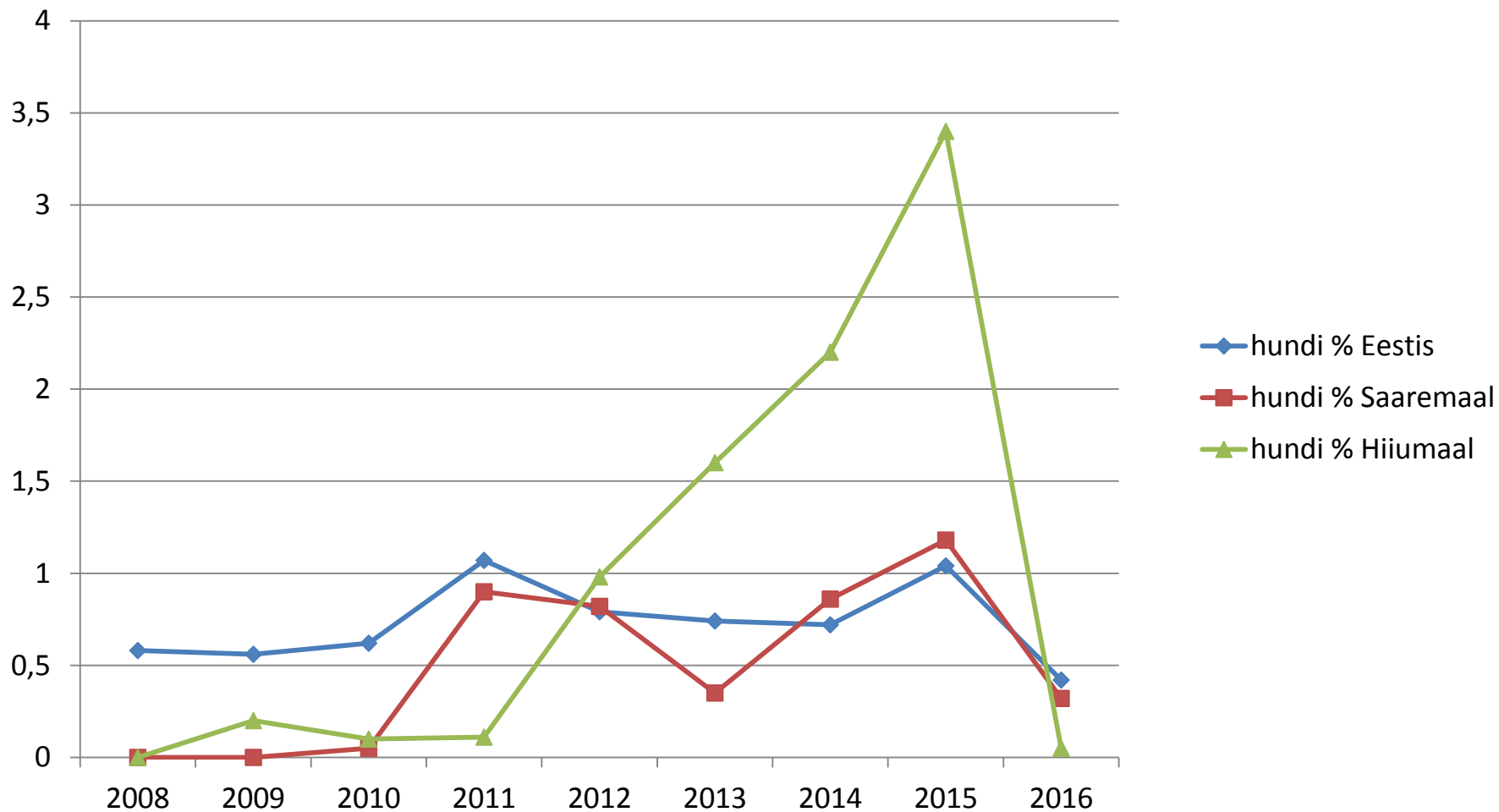
Rakendus

Hunt ja lambad

Rakendus

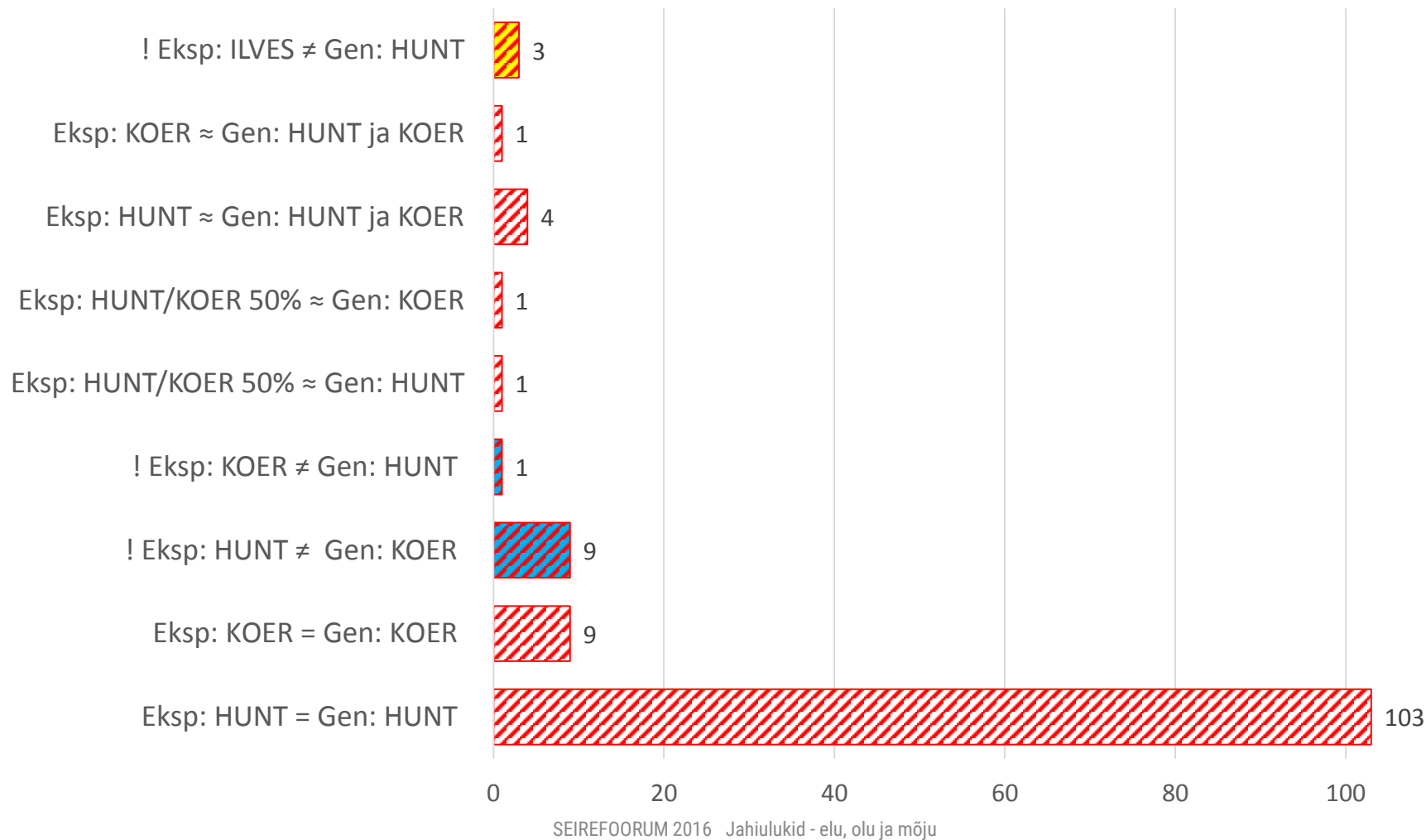
Hunt ja lambad

Rakendus

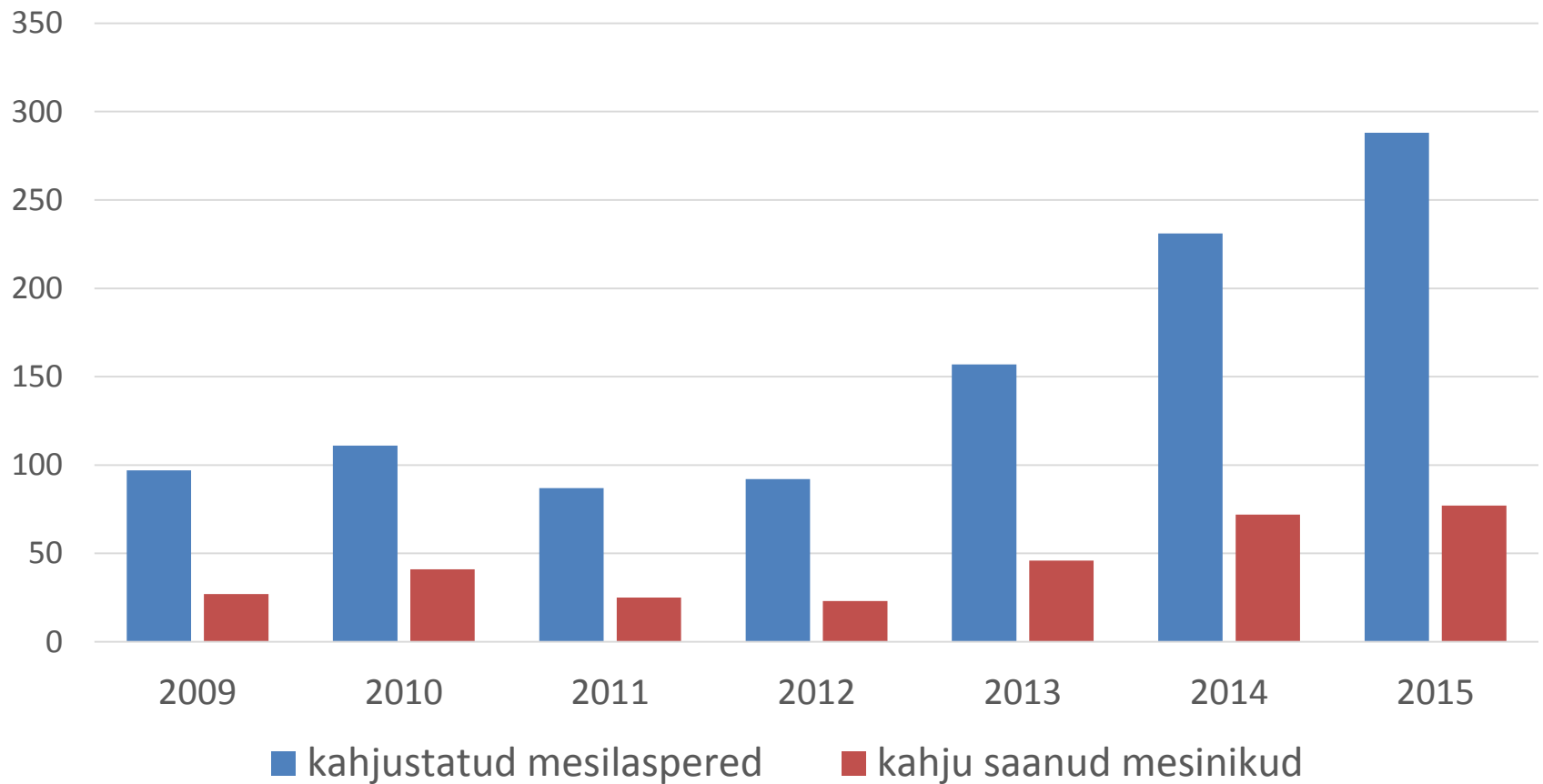
Hunt või koer
ekspertarvamus vs geneetiline analüüs (2011-2015, n=132)

Urmas Saarma jt 2016

Rakendus

Karu tekitatud kahjustused

Rakendus

Karu tekitatud kahjustused

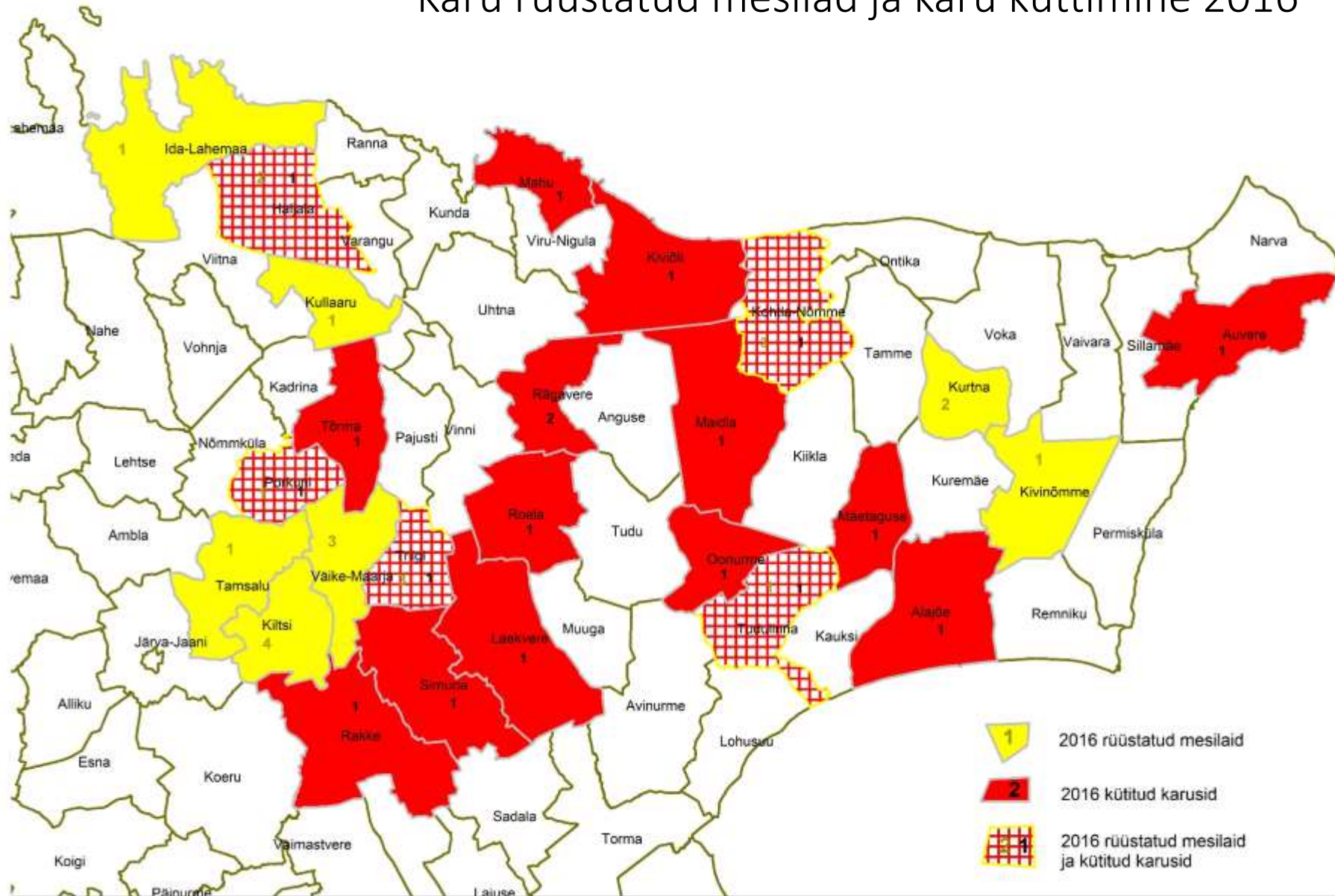
- kahjustuste esinemiskohad aastati muutuvad
 - 2011 rohkem kahjustusi Pärnu, Harju, Viljandi mk
 - 2012 Ida-Viru, Võru, Järva
 - 2013 Harju ja Lääne-Viru
 - 2014 Tartu, Lääne-Viru, Läänemaa
 - 2015 Harju, Rapla, Lääne-Viru
 - 2016 Lääne-Viru, Rapla, Tartu
- kahjustused lokaalse ja ajutise iseloomuga - valdavalt tegemist „nuhtlusisenditega“
- kahjustuste seos piirkondliku karu asustustihedusega suhteliselt nõrk
- tulenevalt Loodusdirektiivist küttimise erisus
- järeldus – küttemislimiidi suunamine kahjustuspiirkondadesse

Rakendus

Karu rüüstatud mesilad ja karu küttimine 2016

Rakendus

Karu rüüstatud mesilad ja karu küttimine 2016

Kokkuvõte

Kiskjakahjude hüvitamine

- kompenseerib otsese majandusliku kahju
- kujundab suhtumist suurkiskjatesse
- kogub erinevatele valdkondadele (akad. teadus, ulukiseire, jahindus, maahooldus, loomakasvatus jm) olulist teavet

KESKKONNAAMET

Olaus Magnus 1555

Tõnu Talvi
tonu.talvi@keskkonnaamet.ee